

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TRK

🔊 BİLSEM HABER AJANSI – ÖZEL HABER

📅 Yayın Tarihi: 6 Mayıs 2025

📖 Bilim, Doğa ve Teknoloji Sayfası

YEŞİL VADI S.O.S VERİYOR!

Küçük bir ekosistem, büyük bir felaketin habercisi olabilir mi?

📍 GÖLCEK MAHALLESİ – Bilim Muhabiri: Elif Demir

Doğa tutkunlarının uğrak noktası olan **Yeşil Vadi**, son yıllarda gözle görülür bir şekilde kuraklık ve canlı çeşitliliğinde azalma belirtileri göstermeye başladı. Göl kenarında yaşayan kurbağaların sesi artık eskisi kadar duyulmuyor. Bir zamanlar sabahları sisin içinden uçan kuşlar ve libelller, yerlerini sessizliğe bıraktı.

Uzmanlar, bu değişimin nedeninin yalnızca iklim değişikliği değil; aynı zamanda **insan kaynaklı su israfı, bilinçsiz arazi kullanımı ve veri eksikliği** olduğunu belirtiyor. Peki bu kaybı durdurmak mümkün mü ?

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÜRK

BİLSEM Öğrencileri Harekete Geçti

Bölgedeki çevre gözlem ekipleri ve Gölcek Belediyesi, çözüm arayışı kapsamında **Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerini** göreve çağırdı. BİLSEM'in genç doğa mühendislerinden oluşan özel ekip, şimdi “**Mikro-Habitat Görevi**” için hazırlık yapıyor.

Bu görev kapsamında öğrenciler:

- ◆ Geri dönüştürülmüş malzemelerle bir **mikro-ekosistem (terrarium)** tasarlayacak,
- ◆ Arduino tabanlı bir sistemle **ışık, sıcaklık, nem ve yağış verilerini** gerçek zamanlı olarak ölçecek,
- ◆ Toplanan verileri analiz ederek ekosistem dengesini modelleyip yeniden kurmaya çalışacak.

🔍 Bilimle Doğayı Kurtarmak Mümkün

BİLSEM öğretmenlerinden **Danışman Biyolog Ebru Kır** yaptığı açıklamada:

“Çocuklarımız doğaya karşı yalnızca şikayet etmeyecek, çözüm üreten bireyler olacak. Bu proje, sadece bir STEM etkinliği değil, bir bilinçlendirme hareketidir.” dedi.

★ Sen de Takımın Bir Parçası Ol!

Doğayı korumanın yolu, onu anlamaktan geçer. Yeşil Vadi gibi pek çok yaşam alanı tehlike altında. Sen de bu haberin bir parçası olabilir, kendi mikro-yaşam sistemini tasarlayarak bilimle çözüm üretebilirsin.

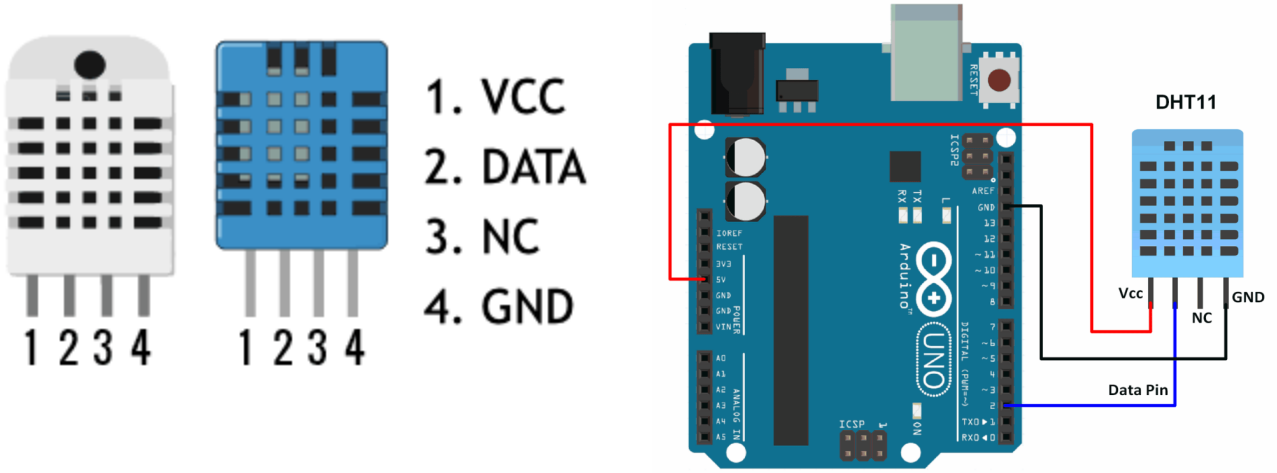
🌱 Gökyüzü kadar temiz,
toprak kadar derin çözümlerde
buluşmak üzere...

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÜRK

1. DHT11 / DHT22 (Sıcaklık ve Nem Sensörü)

- **Ne yapar?** Ortamın sıcaklığını ve bağıl nemini ölçer.
- **Kullanım amacı:** Bitki yaşamı için uygun sıcaklık ve nem aralıklarını izlemek.
- **Farkı:** DHT22, DHT11'e göre daha hassas ve geniş ölçüm aralığına sahiptir.
- **Veri Örneği:**
  - Sıcaklık: 24.5°C
  - Nem: %80

* 2. LDR (Işık Sensörü / Fotoresistör)

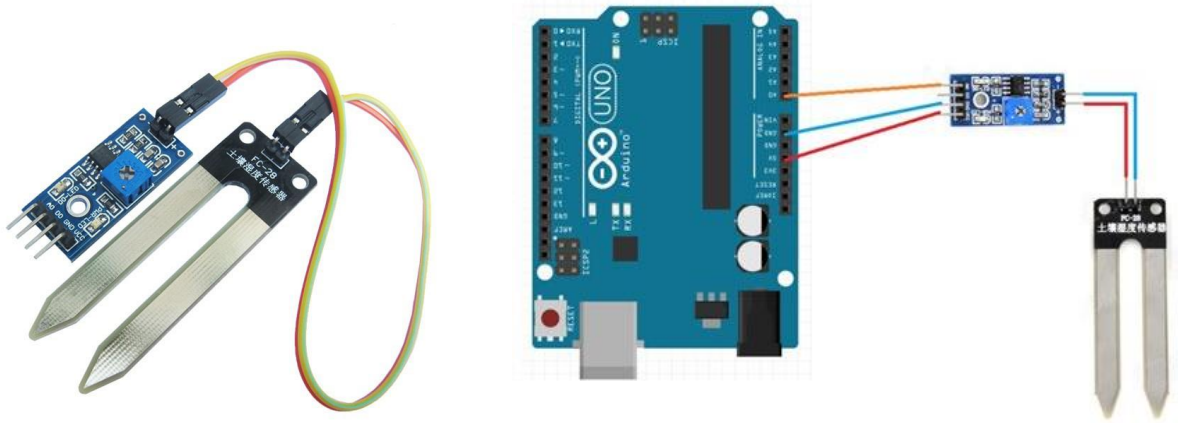
- **Ne yapar?** Ortamın ışık miktarını algılar.
- **Kullanım amacı:** Bitkinin fotosentez yapması için yeterli ışık olup olmadığını kontrol eder.
- **Ölçüm tipi:** Analog veri – ışık miktarı arttıkça direnç düşer.
- **Uygulama:** Işık azsa LED uyarı veya güneş ışığına yönlendirme önerisi.

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÜRK

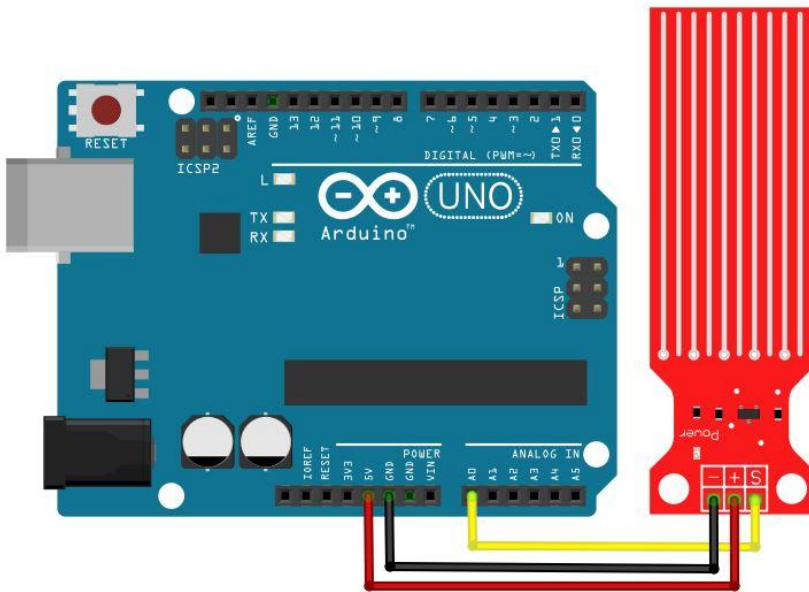
3. Toprak Nem Sensörü (Soil Moisture Sensor)

- **Ne yapar?** Toprağın ne kadar nemli olduğunu ölçer.
- **Kullanım amacı:** Bitkilerin kök bölgesindeki nem seviyesini takip ederek kuruma riskini önler.
- **Çalışma prensibi:** Toprak ıslaksa iletkenlik artar (analog değer düşer).
- **Uygulama:** Toprak kuruyrsa uyarı verir ya da otomatik sulama tetiklenebilir.

4. Yağmur Sensörü (Rain Sensor)

- **Ne yapar?** Yağmur veya su damlalarının yüzeye temasını algılar.
- **Kullanım amacı:** Doğal sulama olup olmadığını tespit eder.
- **Uygulama:** Yağış varsa sulama durdurulabilir, yağış verisi kaydedilir.

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÖRK

HABİTAT (YAŞAM ALANI) TASARIMI ÇİZİM PANOSU

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÜRK

Kategori	Malzeme	Açıklama / Kullanım Amacı
Arduino ve Elektronik	Arduino Uno/Nano Kartı	Ana kontrol kartı – sensör verilerini işler
	Breadboard	Devre kurulumunda kablosuz bağlantı sağlar
	Jumper Kablolar	Sensörleri Arduino'ya bağlamak için
	USB Kablo (Arduino için)	Bilgisayara bağlantı ve kod yükleme
	9V PİL veya Güç Kaynağı	Taşınabilir güç desteği
	LCD Ekran (opsiyonel)	Ölçülen verileri anlık görmek için
Sensörler	DHT11 / DHT22	Sıcaklık ve nem ölçümü
	Toprak Nem Sensörü	Topraktaki su miktarını algılar
	LDR (Fotoresistör)	Işık seviyesini ölçer
	Yağmur Sensörü	Yağış olup olmadığını tespit eder
Enerji ve Destek	Güneş Paneli (opsiyonel)	Yenilenebilir enerji kaynağı
	Dirençler (220 ohm, 10K vb.)	Sensör devreleri için gerekebilir
Mikro-Habitat Malzemeleri	Cam kavanoz / Fanus / Plastik kutu	Mini ekosistem ortamı oluşturmak için
	Toprak	Bitkiler için yaşam ortamı
	Bitki (örn. yosun, küçük saksı bitkisi)	Ekosistemin canlı bileşeni
	Küçük taşlar, çakıl, dekor malzemeleri	Doğal görsellik ve su akışı dengesi
	Su spreyi / sulama kabı	Toprak nemlendirme
Geri Dönüşüm	Karton, pet şişe, buz kabı vb.	Ekosistem tasarımı için destek materyalleri
Araç-Gereç	Makas, bant, silikon tabancası	Yapıştırma ve kesim işlemleri
Gözlem ve Kayıt	Defter veya çizelge	Günlük veri takibi ve analiz
	Bilgisayar veya tablet	Kodlama, grafik çizimi, veri aktarımı

STEM ATÖLYESİ – MEHMET TÜRK

DEĞERLENDİRME RUBRİĞİ

Değerlendirme Ölçütü	4 (Mükemmel)	3 (İyi)	2 (Geliştirilmeli)	1 (Yetersiz)
Ekosistem Tasarımı	Ekosistem tüm bileşenleriyle dengeli, yaratıcı ve işlevsel şekilde tasarlanmıştır.	Bileşenlerin çoğu doğru, işlevsel bir düzen sağlanmıştır.	Bazı temel bileşenler eksik veya yanlış yerleştirilmiştir.	Ekosistem tasarımı yetersiz, temel bileşenler eksik.
Arduino Devresi ve Sensör Kullanımı	Tüm sensörler doğru bağlanmış ve veri sağlıklı bir şekilde alınmakta.	Sensörler genel olarak çalışıyor, bazı küçük sorunlar var.	Bazı sensörler çalışmıyor veya yanlış bağlanmış.	Sensör sistemi çalışmıyor veya kurulmamış.
Veri Toplama ve Analiz	Veriler düzenli kaydedilmiş, grafik ve yorumlamalar detaylı yapılmış.	Veriler çoğunlukla düzenli, bazı analizler yapılmış.	Veri kaydı eksik veya yüzeysel analiz yapılmış.	Veri toplanmamış veya hiç analiz yapılmamış.
Problem Çözme ve İyileştirme Önerileri	Sorunları fark edip etkili çözümler önermiş, sistemi geliştirmiştir.	Sorunları belirlemiş ve bazı öneriler sunmuştur.	Sorunları tanımlamakta zorlanmış, öneriler yetersizdir.	Problemleri fark edememiş veya çözüm geliştirememiştir.
Yaratıcılık ve Görsel Sunum	Tasarım estetik, özgün ve dikkat çekici şekilde sunulmuştur.	Tasarım genel olarak düzenli ve anlaşılır.	Sunum sade ve dikkat çekicilikten uzak.	Sunum düzensiz, anlatım güçlüğü yaratıyor.
Takım Çalışması ve İşbirliği	Etkin katılım göstermiş, grup içinde iletişim ve görev paylaşımı dengeli.	Katılım iyi, grup çalışmasına katkı sağlamış.	Katılım sınırlı, grup içinde uyum sorunları yaşanmış.	Takım çalışmasına katkı sağlamamış, bireysel kalmış.

